

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 612/2022
13.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиоца „Victoria Logistic“ ДОО Нови Сад, чији је пуномоћник Митар Влаховић адвокат из ..., против туженог „Familia Соор“ ДОО Бачко Петрово Село, чији је пуномоћник Срђан Сикимић, адвокат из ..., ради дуга, вредност предмета спора 105.475.554,18 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 1715/20 од 18.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 13.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 1715/20 од 18.11.2021. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Новом Саду П 764/2018 од 24.01.2020. године, у ставу првом изреке усвојен је примарни захтев тужиоца и обавезан тужени да исплати тужиоцу износ од 525.685,75 евра са законском затезном каматом почев од 08.03.2019. године до исплате, као и износ од 230.231,69 евра на име обрачунате камате на износ главног дуга од 01.10.2013. године до 07.03.2019. године, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате; у ставу другом изреке обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 992.500,00 динара на име трошкова парничног поступка; у ставу трећем изреке укинута је решење о извршењу Привредног суда у Новом Саду посл. бр. Иив- 401/2018 од 08.03.2018. године.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 1715/20 од 18.11.2021. године одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу првом и другом изреке.

Против правоснажне другостепене пресуде тужени је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, због погрешне примене материјалног права и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/11... 18/20) Врховни касациони суд је одлучио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Других битних повреда одредаба парничног поступка које могу представљати ревизијски разлог нема, нису основани ревизијски наводи којима се указује да је другостепена одлука донета уз битну повреду одредбе члана 386. Закона о парничном поступку. Другостепени суд је у образложењу побијане пресуде дао оцену жалбених навода који су од значаја за одлуку о захтеву стављеном у поступку и одлучио у потпуности правилном применом одредаба материјалног права. Наводи ревидента у вези оцене доказа и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања не могу бити ревизијски разлози код побијања другостепене пресуде, у смислу члана 407. Закона о парничном поступку. Наводима ревизије да недостају одлучни, правни разлози и да је образложење противно садржини исправа и других доказа, указује се на битну повреду одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, што према одредби члана 407. став 1. Закона о парничном поступку не може бити ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању на коме су засноване нижестепене пресуде, парничне странке биле у пословном односу, те су током 2012. године закључиле више купопродајних уговора са анексима и уговора о размени семенске пшенице. Дана 30.05.2012. године тужени је предао, оверио потписом као трасант – главни дужник, бланко меницу бр. АА ... коју је тужилац касније попунио на износ од 105.475.554,18 динара са клаузулом „без протеста“ са доспећем 06.03.2018. године. Дана 10.03.2015. године парничне странке су закључиле Уговор о поравнању којим су констатовали да дуг по закљученим купопродајним уговорима и уговорима о размени семенске пшенице из 2012. године укупно износи 558.819,63 евра уз примену валутне клаузуле, а такође су потписале и извод отворених ставки на дан 31.12.2015. године. Током поступка је из допунског налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке, у складу са којим је прецизиран примарни тужбени захтев тужиоца, утврђено да је стање на аналитичким картицама парничних странака идентично и износи 63.548.678,64 динара, што на дан 10.03.2015. године износи 525.685,75 евра, док обрачуната законска затезна камата за период од 01.10.2013. до 07.03.2019. године износи 230.231,69 евра.

На темељу овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су, применом одредаба члана 374., 387. и 392. Закона о облигационим односима оценили да је приговор застарелости предметног потраживања неоснован, те су применом одредаба члана 262. и 277. истог Закона, обавезали туженог на исплату утуженог износа потраживања, чија је висина утврђена вештачењем. Наведено уз образложење да је потписивањем уговора о поравнању, дана 10.03.2015. године, тужени признао неизмирено дуговање према тужиоцу од ког момента је почео да тече нови рок застарелости, а како је поступак у овој правној ствари инициран 07.03.2018. године, то је исти покренут пре истека трогодишњег рока застарелости прописаног за потраживања из уговора о промету робе између правних лица. У погледу навода туженог да се ради о меничном спору, нижестепени судови истичу да се ради о дугу из основног посла, те да је без утицаја околност да је поступак инициран предлогом за извршење на основу менице, с обзиром да су у парници разјашњене битне чињенице од значаја за спорни правни однос.

По налажењу Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови применили наведене одредбе материјалног права, уз образложење које прихвата и ревизијски суд, чија правилност се ревизијским наводима није довела у сумњу.

Према одредби члана 262. став 1. Закона о облигационим односима, поверилац у обавезном односу је овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити је савесно у свему како она гласи. У конкретном случају ради се о пословном односу који је проистекао из уговора о купопродаји и размени и у коме је дошло до закључења уговора о поравнању. Неосновани су наводи ревидента да је уговор о поравнању деклараторне природе и да је рок застарелости у конкретном случају почео да тече 2012. године када су закључени предметни уговори. Наиме, циљ закључења уговора о поравнању је уклањање неизвесности и одређивање узајамних права и обавеза уговорних страна. Осим тога, предметним поравнањем закљученим између парничних странака уговорено је и давање обезбеђења туженог за измирење обавезе. Стога, правилан је закључак нижестепених суда да је тужени, закључењем уговора о поравнању којим је констатован дуг по закљученим уговорима и уговорено давање обезбеђења за измирење обавезе, прихватио своју обавезу односно да је потписивањем истог признао постојање дуга према тужиоцу, у складу са чланом 387. став 2. Закона о облигационим односима. Надаље, у смислу одредбе члана 392. став 2. истог Закона о облигационим односима застаривање прекинуто признањем од стране дужника почиње тећи изнова од признања, па је правилно је приговор застарелости оцењен као неоснован, имајући у виду да је поравнање закључено дана 10.03.2015. године, а да је поступак инициран дана 07.03.2018. године.

Неосновани су и наводи ревидента да није било места одбијању приговора застарелости јер се ради о меничном спору. Меница је у конкретном случају представљала веродостојну исправу на основу које је тужилац као поверилац поднео предлог за извршење. Иста је предата за обезбеђење измирења дуга по уговорима који дуг тужени није платио. Ради се о уговорима о купопродаји и размени робе, а међусобна потраживања правних лица из уговора о промету робе застаривају у трогодишњем року, сагласно одредби члана 374. став 1. ЗОО, који рок у конкретном случају није истекао.

Такође, ревизијом туженог оспорава се оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање. Према члану 407. став 2. ЗПП, ревизија се не може изјавити због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, осим у случају из члана 403. став 2. тог закона који у овом поступку није остварен.

Према томе, како не стоје за основане разлози због којих је ревизија изјављена, као ни разлози на које пази по службеној дужности, Врховни касациони суд је на основу процесних овлашћења из члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа - судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић